

Vakinhoudelijke voorbeelduitwerking keuzevak

Dienstverlening en Producten

Podium

Deze vakinhoudelijke uitwerking is in opdracht van de Stichting Platforms Vmbo en met financiering van het Ministerie van OCW in het kader van het projectprogramma Nieuw VMBO ontwikkeld en gereviewd door een team van docenten en vakinhoudelijke specialisten.

De voorbeelduitwerking heeft geen officiële status en is alleen bedoeld om docenten een goede indruk te geven van hoe het keuzevak geïnterpreteerd kan worden om tot een zinvolle en werkbare uitwerking ervan te komen in onderwijs en schoolexaminering.

De vakinhoudelijke uitwerking is gebaseerd op het landelijk vastgestelde examenprogramma voor dit keuzevak (o.a. te vinden op www.platformsvmbo.nl). Het examenprogramma is door het ontwikkelteam uitgewerkt in zo toetsbaar en in het onderwijs herkenbaar mogelijke onderdelen.

Aan deze vakinhoudelijke voorbeelduitwerking kunnen geen rechten worden ontleend.

Versie 1.0
30 november 2019

© Stichting Platforms Vmbo

K/D&P/5 Podium

Ontwikkelaar	Wiel Wijnen, Henk Stiphout
Versie	1.0
Datum	30-11-2019

Taak

In groepsverband een voorstelling met dans, muziek of drama (of een combinatie hiervan):

- bedenken en uitwerken
- produceren en organiseren
- realiseren
- evalueren.

Het keuzevak Podium biedt leerlingen de ruimte en de mogelijkheden om een voorstelling van zang, dans, drama of een combinatie daarvan voor te bereiden en uit te voeren. Ook evalueren ze hun voorstelling met het doel zich beter te kunnen voorbereiden op een eventueel volgende voorstelling. Het keuzevak Podium is praktijkgericht, met waar nodig een theoretische voorbereiding.

De diverse deeltaken zijn in de beschrijving van het keuzevak volgorde- en gerangschikt. In de praktijk zal het vaak zo zijn dat meerdere voorbereidende taken zoals bijvoorbeeld het maken van een licht- en geluidsplan, het kiezen van kleding en decor, het selecteren van beeld- en geluidsmateriaal gelijktijdig en in onderlinge afstemming plaatsvinden.

Het bepalen van de doelgroep, de keuze van en thema en het bedenken van een idee zijn de eerste stappen.

De tweede stap is vaak het opstellen van een begroting. Deze moet gaande de verdere voorbereidingen voortdurend bewaakt worden.

In de uitwerking gaan de voorbereidingen m.b.t. beeld, geluid, licht, decor en kleding hand in hand. Het uitwerken van de verschillende onderdelen maakt het aantrekkelijk om dit keuzevak op te pakken met een grotere groep, waarbinnen de taken over diverse kleinere groepen verdeeld kunnen worden.

Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.

K/D&P/5.1 Deeltaak: In groepsverband een idee voor een voorstelling met dans, muziek of drama (of een combinatie hiervan) bedenken en uitwerken

In deze deeltaak treffen de leerlingen de eerste voorbereidingen voor een uitvoering. Ze gaan nadenken voor welke doelgroep de voorstelling bestemd is, ze kiezen daarvoor een passend thema en zoeken uit wat dat betekent voor beeldmateriaal, muziek, licht, geluid, decor, grime en kleding. Ze stellen daarvoor ook een begroting op.

Eindtermen

De kandidaat kan:		BB	KB	GL
1	de doelgroep voor de voorstelling bepalen en beschrijven	x	x	x
2	aan de hand van gegeven criteria een themakeuze maken voor de voorstelling	x	x	x

De kandidaat kan:		BB	KB	GL
3	beeldmateriaal of muziek selecteren en bekijken of beluisteren	x	x	x
4	een idee voor een voorstelling bedenken en uitwerken	x	x	x
5	een passend licht- en geluidsplan ontwerpen		x	x
6	een passend ontwerp maken voor kleding of decor of grime		x	x
7	een begroting maken voor de voorstelling en de realisatie daarvan		x	x

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het Kernprogramma Dienstverlening & Producten zijn op deze deeltaak van toepassing: B1, B2 en B6

Uitwerking

K/D&P/5.1.1 de doelgroep voor de voorstelling bepalen en beschrijven

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	diverse doelgroepen benoemen. Denk daarbij aan: - leeftijdgenoten - klasgenoten - ouderen - familie - gezinnen, verwanten - kinderen - volwassenen ...	x	x	x
2	beschrijven wat in een doelgroep de verbindende thema's zijn. Denk daarbij aan: - manier van leven, levensstijl - dilemma's - hobby's - soort humor; wat vinden ze leuk, grappig of interessant	x	x	x
3	aangeven welk soort entertainment een bepaalde doelgroep leuk vindt. Denk daarbij aan (een combinatie van): - toneel, dramatisch of komisch - popmuziek - cabaret - sprookje - musical - dans	x	x	x

K/D&P/5.1.2 aan de hand van gegeven criteria een themakeuze maken voor de voorstelling

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	(voorbeelden van) criteria voor een themakeuze aangeven. Denk daarbij aan: - plaats/locatie/vorm podium - datum/tijdstip - budget - lengte voorstelling - beschikbare uitvoerders (acteurs, muzikanten, zangers, dansers) - mogelijkheden voor inzetten beeld of geluid - doelgroep	x	x	x

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
	thema ter gelegenheid waarvan de uitvoering plaatsvindt			
2	het themakeuze van een voorstelling bepalen. Denk daarbij aan de volgende mogelijke stappen: - brainstorm: de eerste ideeën voor een thema bij de leerling of de groep laten opkomen - nagaan hoe de thema's passen bij de eerder gestelde criteria - het beste thema kiezen	x	x	x

K/D&P/5.1.3 beeldmateriaal of muziek selecteren en bekijken of beluisteren

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	muziek zoeken die aansluit bij het thema, de doelgroep en de criteria. Denk daarbij aan vindplaatsen als: - internet/cloud - eigen verzamelingen - zelfgemaakte muziek	x	x	x
2	beeldmateriaal zoeken dat aansluit bij het thema, de doelgroep en de criteria. Denk daarbij aan vindplaatsen als: - internet/cloud (rechtenvrije) foto's en illustraties - animaties - zelfgemaakt beeldmateriaal	x	x	x
3	uit het bruikbare muziek- of beeldmateriaal het meest geschikte materiaal kiezen	x	x	x

K/D&P/5.1.4 een idee voor een voorstelling bedenken en uitwerken

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	bepalen in welk soort entertainment de voorstelling wordt uitgevoerd	x	x	x
2	bepalen welke mate en vorm van aankleding de voorstelling krijgt. Denk hierbij aan: - sober, met weinig decor en techniek, weinig muziek, of enkel akoestische muziek - rijk, met veel inzet van decor en technische middelen, zoals beeldschermen, geluidseffecten, muziek, orkest	x	x	x
3	materiaal zoeken of maken om de voorstelling te kunnen ontwikkelen. Denk daarbij aan: - tekstmateriaal - beeldmateriaal - choreografie - muziek - geluidseffecten	x	x	x
4	het voor de voorstelling meest geschikte materiaal kiezen	x	x	x
5	aan de hand van het gekozen materiaal de voorstelling construeren. Denk daarbij aan: - de volgorde bepalen - het ruwe script maken - aangeven hoe het script wordt gehanteerd	x	x	x

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
6	een moodboard maken van de sfeer van de voorstelling. Denk daarbij aan: • belichting • kleding: kleur, stijl, materiaal, • decor: kleur, stijl, materiaal	x	x	x
7	het ruwe script verfijnen naar een definitief script	x	x	x

K/D&P/5.1.5 een passend licht- en geluidsplan ontwerpen

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
	een lichtplan maken aan de hand van het script. Denk daarbij aan: • bepalen van lichtsferen per scène (totaaltjes, tegenlicht, speciaaltjes, bewegend licht, volgsplot) • bepalen hoeveel en welke lampen nodig zijn (PC, fresnel, par, profielspot) • in een schets vastleggen waar je welke lampen opgehangen moeten worden (het voorlopige lichtplan) • Inventariseren wat aan lichtmateriaal beschikbaar is • aan de hand van het beschikbare materiaal het definitieve lichtplan maken		x	x
	een geluidsplan maken aan de hand van het script: • per scène bepalen welk geluid aan de orde is (spraak, zang, microfoons mobiel of op vaste plek, versterking instrumenten, geluidseffecten van laptop of andere geluidsdrager) • vaststellen hoeveel en welke microfoons en ander geluidsmateriaal nodig is; denk ook aan kabels, geluidstafel, boxen, monitorboxen • het voorlopige geluidsplan maken • inventariseren wat aan geluidsmateriaal beschikbaar is • aan de hand van het beschikbare materiaal het definitieve geluidsplan maken		x	x

K/D&P/5.1.6 een passend ontwerp maken voor kleding of decor of grime

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	aan de hand van het moodboard per scène een kledingontwerp schetsen, kleding die past bij het karakter van het personage en bij de sfeer van de voorstelling		x	x
2	aan de hand van het moodboard per scène een decorontwerp schetsen, een decor dat past bij de sfeer van de voorstelling		x	x
3	aan de hand van het moodboard per scène een grime-ontwerp schetsen, grime (o.a. pancake) die past bij het karakter van het personage en bij de sfeer van de voorstelling		x	x

K/D&P/5.1.7 een begroting maken voor de voorstelling en de realisatie daarvan

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	de kosten berekenen van het maken van de voorstelling. Denk hierbij aan de kosten van: • zaalhuur • kostuums • decor • licht		x	x

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
	• geluid • personeel • public relations			
2	de (mogelijke) inkomsten van de voorstelling in kaart brengen. Denk daarbij aan: • verkoop entreebewijzen • sponsoring • subsidie • crowdfunding • loterij en andere verkoopacties		x	x
3	berekenen wat een toegangskaartje zou moeten kosten om de kosten van de voorstelling te dekken		x	x
4	onderzoeken en inschatten welk budget uit andere bronnen gehaald kan worden		x	x
5	bepalen hoe je de (geschatte) inkomsten uit ander budget gebruikt gaan worden. Denk daarbij aan: • verlagen van de toegangsprijs • inzetten van extra materiaal • inzetten als buffer om tegenvallende inkomsten te compenseren		x	x
3	de begroting vaststellen, alleen of in overleg met anderen		x	x
4	gedurende de ontwikkeling van de voorstelling de inkomsten en uitgaven bewaken en indien nodig de begroting bijstellen		x	x

K/D&P/5.2 Deeltaak: In groepsverband een voorstelling met dans, muziek of drama (of een combinatie hiervan) produceren en organiseren

Na de voorbereidingen starten de leerlingen nu met het werkelijk oppakken van de diverse activiteiten die nodig zijn om tot een succesvolle uitvoering te kunnen komen.

Eindtermen

De kandidaat kan:		BB	KB	GL
1	rollen of taken verdelen en een draaiboek maken		x	x
2	een deel van de voorstelling repeteren en hiervan een logboek bijhouden	x	x	x
3	aan de hand van instructies een licht- of geluidsplan testen en bijstellen	x		
4	een licht- of geluidsplan testen en bijstellen		x	x
5	kleding, of decor, of grime evalueren en bijstellen		x	x
6	aan de hand van instructies de voorstelling onder de aandacht brengen van de doelgroep	x		
7	de voorstelling onder de aandacht brengen van de doelgroep		x	x

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het Kernprogramma Dienstverlening en Producten zijn op deze deeltaak van toepassing: B3, B5 en B6

Uitwerking

K/D&P/5.2.1 rollen of taken verdelen en een draaiboek maken

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	de rollen of taken bij een voorstelling beschrijven. Denk daarbij aan: • regisseur • tekstschrijver/tekstbewerker • componist/verantwoordelijke voor zang en muziek • acteur/actrice • zanger • danser • technicus licht en/of geluid • choreograaf • dirigent • decorbouwer • groepsleider muziek, zang, dans, decor, techniek		x	x
2	een draaiboek maken waarin per rol of taak de invulling is vastgelegd		x	x

K/D&P/5.2.2 een deel van de voorstelling repeteren en hiervan een logboek bijhouden

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	een deel van de voorstelling repeteren	x		
2	een deel van een voorstelling repeteren en kleine problemen meteen oplossen		x	x
3	in een logboek het verloop van de repetities vastleggen. Denk daarbij aan het vastleggen van: • de tijdstippen waarop gerepeteerd is • wat goed ging en wat minder goed • wat de planning is voor het vervolg	x	x	x

K/D&P/5.2.3 aan de hand van instructies een licht- of geluidsplan testen en bijstellen

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	aan de hand van de instructies een licht- of geluidsplan testen	x		
2	tijdens deze test een logboek bijhouden	x		
3	aan de hand van het logboek het licht- of geluidsplan bijstellen	x		

K/D&P/5.2.4 een licht- of geluidsplan testen en bijstellen

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	het licht- of geluidsplan testen		x	x
2	tijdens deze test een logboek bijhouden		x	x
3	aan de hand van het logboek het licht- of geluidsplan bijstellen		x	x

K/D&P/5.2.5 kleding, of decor, of grime evalueren en bijstellen

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	de kleding, het decor of de grime evalueren. Denk daarbij aan: • afstemming van de kleding bij het karakter van het personage • afstemming van de kleding bij de sfeer van de voorstelling		x	x

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
	- afstemming van het decor bij de sfeer van de voorstelling - afstemming van de grime bij het karakter van het personage - afstemming van de grime bij de sfeer van de voorstelling			
2	op basis van evaluatie bijstellingen doen een kleding, decor of grime		x	x

K/D&P/5.2.6 aan de hand van instructies de voorstelling onder de aandacht brengen van de doelgroep

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	benoemen welke mogelijkheden er zijn om de voorstelling onder de aandacht van de doelgroep te brengen. Denk daarbij aan: - sociale media - flyers - posters - vlogs/filmpjes/trailers - nieuwsberichten (free publicity) in (lokale) tijdschriften - advertenties in (lokale) tijdschriften	x		
2	aan de hand van instructies de voorstelling onder de aandacht brengen van de doelgroep	x		

K/D&P/5.2.7 de voorstelling onder de aandacht brengen van de doelgroep

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	benoemen welke mogelijkheden (media) er zijn om de voorstelling onder de aandacht van de doelgroep te brengen. Denk daarbij aan: - sociale media - flyers - posters - vlogs/filmpjes/trailers - nieuwsberichten (free publicity) in (lokale) tijdschriften - advertenties in (lokale) tijdschriften		x	x
2	de voor- en nadelen van de diverse media benoemen		x	x
3	een overwogen keuze maken voor een of meer media		x	x
4	een bericht opstellen voor de gekozen media en dit (laten) publiceren		x	x

K/D&P/5.3 Deeltaak: In groepsverband een voorstelling met dans, muziek of drama (of een combinatie hiervan) realiseren

Na alle voorbereidingen gaan de leerlingen nu de voorstelling uitvoeren voor publiek.

Eindtermen

De kandidaat kan:		BB	KB	GL
1	aan de hand van instructies (kleed)ruimtes organiseren en indelen	x		
2	(kleed)ruimtes organiseren en indelen		x	
3	instructies geven over de inrichting van de publiekszaal		x	x
4	instructies geven over de ontvangst van gasten		x	x
5	de voorstelling uitvoeren	x	x	x

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het Kernprogramma Dienstverlening en Producten zijn op deze deeltaak van toepassing: B1, B2 en B5.

Uitwerking

K/D&P/5.3.1 aan de hand van instructies (kleed)ruimtes organiseren en indelen

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	inventariseren welke (kleed)ruimtes beschikbaar zijn bij de voorstelling	x		
2	inventariseren welke personen (kleed)ruimtes tot hun beschikking moeten hebben	x		
3	aan de hand van instructies de (kleed)ruimtes indelen	x		

K/D&P/5.3.2 (kleed)ruimtes organiseren en indelen

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	inventariseren welke (kleed)ruimtes beschikbaar zijn bij de voorstelling		x	
2	inventariseren welke personen (kleed)ruimtes tot hun beschikking moeten hebben		x	
3	de (kleed)ruimtes indelen		x	

K/D&P/5.3.3 instructies geven over de inrichting van de publiekszaal

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	onderzoeken welke zaken nodig zijn om de publiekszaal in te richten. Denk hierbij aan: • zitplaatsen, plaatsing stoelen, nummering stoelen, gereserveerde zitplaatsen • zaalaankleding • garderobe • veiligheidsaspecten, BHV		x	x
2	inventariseren welke zaken beschikbaar zijn voor inrichting van de publiekszaal		x	x
3	een plan maken voor het inrichten van de publiekszaal		x	x
4	instructies geven over het inrichten van de publiekszaal		x	x

K/D&P/5.3.4 instructies geven over de ontvangst van gasten

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	onderzoeken welke (aantallen) gasten te verwachten zijn bij de voorstelling		x	x
2	inventariseren welke zaken en personen voorhanden zijn voor de ontvangst van de gasten. Denk daarbij aan: • garderobe, labeling van jassen • ontvangst van speciale gasten • aanwezigheid van toiletten • mogelijkheden voor een drankje voor of na de voorstelling en in de pauze		x	x
3	een plan maken voor de ontvangst van de gasten		x	x
4	instructies geven over de ontvangst van de gasten		x	x

K/D&P/5.3.5 de voorstelling uitvoeren

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	tijdens de voorstelling zijn rol volgens draaiboek en script uitvoeren	x	x	x

K/D&P/5.4 Deeltaak: In groepsverband een voorstelling met dans, muziek of drama (of een combinatie hiervan) evalueren

De leerlingen kijken terug op de voorstelling. Wat ging goed? Wat moet beter, als we nog een keer een voorstelling uitvoeren? Wat hebben we hiervan geleerd?

Eindtermen

De kandidaat kan:		BB	KB	GL
1	aan de hand van voorbeelden verbeterpunten benoemen voor de organisatie	x	x	x
2	aan de hand van voorbeelden verbeterpunten benoemen over de inhoud van de voorstelling	x	x	x
3	een recensie schrijven over een deel van de voorstelling		x	x

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het Kernprogramma Dienstverlening en Producten zijn op deze deeltaak van toepassing: B2, B3 en B6.

Uitwerking

K/D&P/5.4.1 aan de hand van voorbeelden verbeterpunten benoemen voor de organisatie

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	de organisatie van de voorstelling analyseren. Denk daarbij aan: - de uitvoering van de public relations - het verloop van de voorstelling - de rol- en taakverdeling bij inrichting van de publiekszaal - de rol- en taakverdeling bij de ontvangst van de gasten - feedback van uitvoerders en gasten	x	x	x
2	aan de hand van zijn analyse de onderdelen beoordelen	x	x	x
3	aan de hand van zijn oordeel voorbeelden van verbeterpunten voor de organisatie van de voorstelling benoemen	x	x	x

K/D&P/5.4.2 aan de hand van voorbeelden verbeterpunten benoemen over de inhoud van de voorstelling

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	de inhoud van de voorstelling analyseren. Denk daarbij aan: - uitvoering van de rollen door de acteurs - belichting - decor - kleding - grime - geluidskwaliteit - rol en functionaliteit van beeld- en geluidsfragmenten - feedback van uitvoerders en gasten	x	x	x
2	aan de hand van zijn analyse de onderdelen beoordelen	x	x	x

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
3	aan de hand van zijn oordeel voorbeelden van verbeterpunten voor de inhoud van de voorstelling benoemen	x	x	x

K/D&P/5.4.3 een recensie schrijven over een deel van de voorstelling

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	beschrijven welke indruk een deel van de voorstelling op hem gemaakt heeft		x	x
2	een recensie schrijven aan de hand van zijn indruk van een deel van de voorstelling		x	x

Begrippenlijst

De volgende vakinhoudelijke begrippen zijn relevant voor dit keuzevak:

Term	Omschrijving
script	de dialogen en (technische) beschrijvingen en aanwijzingen van een voorstelling
crowdfunding	crowdfunding is een manier om voorafgaand aan een project bij het publiek geld op te halen. Het gaat in principe als volgt: een groep of persoon wil een project starten, maar heeft onvoldoende startkapitaal. Om dit kapitaal te verwerven biedt hij of zij het project aan en vermeldt het benodigde bedrag erbij. Op deze manier kan iedereen investeren in het project. Het idee erachter is dat veel particulieren een klein bedrag investeren en dat deze kleine investeringen bij elkaar het project volledig financieren.
moodboard	een soort collage die bestaat uit afbeeldingen, tekst en voorbeelden van objecten in een compositie, gebaseerd zijn op een bepaald onderwerp of thema. Een moodboard kan worden gebruikt om een algemeen idee of gevoel over een bepaald onderwerp over te brengen.
recensie	een (kritische) bespreking van een boek, film, televisieprogramma, computerspel, toneelvoorstelling, muziekuitvoering, enige andere culturele uiting, of een ander product of andere dienst

Doorstroom mbo

Dit keuzevak biedt doorstroommogelijkheden naar de volgende kwalificaties binnen het mbo:

Crebonummer	Kwalificatiedossier	Niveau
25202	Medewerker Podium- en evenemententechniek	2
25193	Allround medewerker AV-productie	3
25203	Podium- en evenemententechnicus	3
25194	AV-specialist	4
25199	Mediamanager	4
25204	Podium- en evenemententechnicus Geluid	4
25205	Podium- en evenemententechnicus Licht	4
25206	Podium- en evenemententechnicus Podium & Rigging	4
25472	Acteur	4
25495	Danser	4

Crebonummer	Kwalificatiedossier	Niveau
25496	Musicalperformer	4
25497	Muzikant	4